

Koronawirusyň iň soňky baryp ýokuşjak ýurdy haýsy?

Category: Kitapcy, Medisina

написано kitapcy | 23 января, 2025

Koronawirusyň iň soňky baryp ýokuşjak ýurdy haýsy?

KORONAWIRUSYŇ IŇ SOŇKY BARYP ÝOKUŞJAK ÝURDY HAÝSY?

12-nji ýanwarda – sanlyja aý mundan öň koronawirus diňe Hytaýyň öz içindedi. Ertesi 13-nji ýanwar güni bolsa eýýäm global problema öwrüldi. Hytaýdan soň ilkinji bolup Taýlandiýada ýüze çykan koronawirus, yzysüre Ýaponiýa, Günorta Koreýa, ABŞ ýaly ýurtlara syçrady.

Ahyrynda bolsa бүтін ýer yüzüne çaltlyk bilen ýaýrady. Üstümizdäki ýylyň 3-nji aprelinde eýýäm bir milliiondan gowrak adamda koronawirus ýokanjynyň alamatlarynyň bardygy anyklandy. Her niçik-de bolsa, häzirem ilatyna koronawirus ýokuşmandygyny aýdýan ýurtlar bar.

"BBC" habarlar teleýaýlymynyň işgäri Owen Amos şol ýurtlaryň arasynda ykjam öňüni alyş çärelerini geçiren we geografiki taýdan wirus ýokanjynyň elýeterinden daşda galjak ýurtlary seljerdi.

Birleşen Milletler Guramasynyň resmi hasabyndan dünýä ýurtlarynyň 193-i garaşsyz döwlet hökmünde geçýär. Häzire çenli on sekiz ýurtda koronawirus wakasyna duş gelinmändigini belli boldy: Günorta Sudan, Komor adalary, Kribati, Demirgazyk Koreýa, Lesoto, Marşal adalary, Mikroneziýa Nauru, Palau, Samoa, Sao Tome we Prinsipe, Solomon adalary, Täjigistan, Tonga, Türkmenistan, Tuwalu, Wanuatua we Ýemen.

• WIRUSYŇ HENIZ GABAT GELMEDIK BOLMAGY MÜMKIN

"BBC" teleýaýlymynyň habaryna görä, hünärmenler bu ýurtlaryň käbirinde resmi taýdan mälim edilmedik koronawirus wakalarynyň bardygyny güman edýär. Muňa mysal hökmünde Demirgazyk Koreýany we birnäçe ýyl bäri ýaragly çaknyşyklaryň dowam edýän ýurdy

bolan Ýemeni görkezmek bolar.

Emma Ýuwaş okeandaky kiçijik ada ýurtlarynda koronawirusyň heniz baryp ýetmedik bolmagy gaty mümkin. BMG-nyň maglumatlaryna görä, bu ýurtlaryň ýedisi öňdenem dünýäniň iň az daşary ýurtly syýahatçy kabul edýän ýurtlaryň hataryna girýär. Şeýle-de, materiklere uzak aralykda ýerleşen bu ada ýurtlary tebigy taýdan doly izolýasiýa astynda diýen ýaly.

Dünýäniň çäk boýunça Monakodan soň iň kiçi, ilaty boýunça-da Tuwaludan soň iň az ilatly bolan Nauruda heniz heniz hiç hilo koronawirus wakasy ýogam bolsa, doly ýagdaýda adatdan daşary ýagdaý (karantin) yglan edilipdir. Ýylda ortaça 160 turistiň gelýän 13 müň ilatly kiçijik ada döwletinde ýekeje hassahana bar, lukmançylyk enjamalary ýok we medisina işgärleriniň sany-da ujypsyz.

Ýurduň Prezidenti Laýonel Engimea "BBC"-ä beren interwýusynda daşardan gelýän uçuşlaryň doly diýen ýaly togtadylandygyny, her gelýäniň gürrüňsiz on dört gün karantin astyna alynýandygyny gürrüň berdi. Kribati Tonga, Wanuatua we beýleki ada ýurtlary-xa Naurunyň yzysüre adatdan daşary ýagdaý yglan etdiler.

Saglygy goraýyş ulgamy o diýen ösmedik bu ýurtlarda köp sanly diabet, ýüregagyry we ýokary gan basyşly (dawleniýeli) hassalar bar. Saglyk ýagdaýy agyrlaşýan hassalar adaty wagtlarda beýleki ýurtlara ugradylýar. Emma araçäkleriň ýapylan ýokanç döwründe muny etmegem indi kynlaşjaga meňzeýär. Şonuň üçin koronawirusyň adalara hiç bir ýagdaýda aralaşmazlygy üçin düýpli önüni alyş çäreleri kabul edilýär.

04.04.2020 ý, ODATV.

Terjime eden: Guwanç MÄMILIÝEW,
Sambul uniwersitetiniň talyby. Medisina